

RÈPLICA D'AVVAC I AVCA A LES DECLARACIONS APAREGUDES EN L'ARTICLE "COMISARIOS, LOS CEREBROS DEL ARTE"

Des de l'Associació Valenciana de Crítics d'Art [AVCA] i l'Associació d'Artistes Visuals de València, Alacant i Castelló [AVVAC], ens veiem obligats a respondre a alguns dels comentaris que apareixen en l'article signat per Carmen Velasco i publicat pel periòdic *Las provincias* el passat dia 1 d'abril, sota el títol 'Comisarios, los cerebros del arte'. Aquests comentaris no fan sinó posar en evidència un notable desconeixement de les més elementals nocions de les Bones Pràctiques Professionals reconegudes envers els i les artistes, comissaris i curadors per tot el sector professional de les arts visuals, així com la falta de respecte cap a l'exercici de l'artista visual o de qui exerceix la crítica-comissariat d'art contemporani.

L'enfocament que es dóna en l'article a la relació comissariat-artista es caracteritza per una perspectiva desigual on es perfila una total subordinació de la figura de l'artista a la del comissari. El punt culminant d'aquest enfocament arriba amb la declaració de Juan Lagardera en la qual afirma que "Estic en contra de pagar als artistes perquè aquests es beneficien directament de l'acció de ser exposats en un espai públic. Si es paga, s'adultera un dels processos més democràtics i lliures que existeix al món de l'art que és la irrupció del mercat". Resulta sorprenent que a hores d'ara un comissari que ha percebut diners públics en múltiples ocasions pel seu treball negui aquest dret a les i els artistes, basant-se en el suposat benefici de la visibilitat del que, en tot cas, també ell participa. A més, amb aquesta afirmació també demostra ignorar l'estreta relació que existeix entre mercat, galeries, museus públics i productors culturals, un entramat indissociable en el qual no existeixen compartiments estancs.

Aquest trasnuitat punt de vista únicament revela el nul coneixement del funcionament del món de l'Art per part de l'esmentat comissari, doncs demostra que no només desconeix el Manual de Bones Pràctiques Professionals en les Arts Visuals, aprovat i consensuat pel Ministeri de Cultura i per tot el sector de l'Art l'any 2008, sinó que ignora que el propi IVAM va signar la seva adhesió a dit Manual el passat 10 de desembre, en un comunicat públic que es troba disponible a la web del Museu, compromentent-se, entre altres coses, a pagar als i les artistes sempre que participin en una exposició, pràctica que tots els Centres d'Art d'excel·lència del país realitzen des de fa anys. Fins i tot el propi Defensor del Poble, Síndic de Greuges, va instar fa mesos a la Conselleria de Turisme, Cultura i Esport a comprometre's amb la signatura d'un contracte en tota relació entre artista i espai d'art públic, en el qual entre diversos conceptes devia necessàriament figurar els honoraris de l'artista. Davant la inexistència d'un contracte i honoraris ens trobem davant un clar cas de discriminació laboral, abús professional i deterioració del teixit artístic.

També es fa obligat recordar que la tasca que duen a terme els i les artistes constitueix una labor de recerca, en moltes ocasions immaterial, que escapa a les lleis de mercat. Afirmar que "és el mercat qui ha d'acceptar o no a un artista" suposa ningunejar la labor no només dels i les artistes sinó de qui exerceixen la crítica i el comissariat, desplaçant-los en la seva labor professional en favor dels capritxos de qui pot permetre's el luxe d'adquirir obres d'art. I acudir a la fal·làcia que el mercat és democràtic i lliure és insostenible. És per això que el suport amb diners públics a crítics, artistes i comissaris ha d'existir, ja que és el mitjà per proveir a la societat un accés democràtic i lliure a la cultura, de la mateixa manera que no dubtem a pagar als i les empleades públiques de la cultura en museus i universitats. Considerar que l'artista és l'únic agent que no ha de ser remunerat pel seu treball en una exposició pagada amb diners públics és una cosa que,

a dia d'avui, ningú amb sentit comú i coneixement del funcionament d'un projecte expositiu s'atreveix a defensar.

Aquests raonaments, sumats al fet de no trobar a cap dona comissària en el grup d'entrevistats i a la sorpresa que ens causa la consideració de les i els artistes com a incapaços de dirigir un projecte expositiu, produir coneixement i experiències estètiques ben coordinades o participar de les polítiques culturals, ens mouen a mostrar el nostre ferm rebuig davant aquest tipus de plantejaments que, sens dubte, es troben en vies d'extinció.

Artistes visual de València, Alacant i Castelló (AVVAC)

Associació Valenciana de Crítics d'Art (AVCA)

